

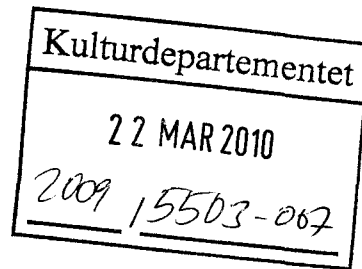

NORSK SKUESPILLERFORBUND

Welhavensgt. 1, 0166 OSLO * Tlf: 21 02 71 90 * Fax: 21 02 71 91
Iban-nr. NO91 8101 11 30666 * Org.nr. 871096422 * SWIFT: DABANO22
nsf@skuespillerforbund.no * www.skuespillerforbund.no

4. Mars 2010

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

Høringssvar på tiltakspakken "Ta alle talentene i bruk", utjevningsforslag for balansert kjønnsrepresentasjon i norsk filmbransje

Takk for invitasjon til å avgi høringssvar på tiltaksrapporten "Ta alle talentene i bruk!"

Denne tiltaksrapporten ble utarbeidet av et utvalg satt ned av Bransjerådet for film, dvs. Norske Filmregissører, Norske film- og tv-produsenters forening, Norske Dramatikeres Forbund, Norsk filmforbund og Norsk Skuespillerforbund.

I utgangspunktet synes vi det er underlig å skulle avgi høringssvar på en tiltaksrapport vi selv har vært med på å skrive.

Dette vil derfor ikke bli et tradisjonelt høringssvar, men en kommentar på tiltaksrapportens form og innhold generelt.

Rapporten er sterk preget av at vi alle hadde som mål å komme frem til et konsensus produkt.

En rekke av de beste tiltakene ble derfor redusert i omfang og form for at Norske Film og TV-produsenters forenings representant også skulle stille seg bak forlagene. For å sikre at Produsentforeningens styre ikke satte seg mot tiltakene, slukte alle vi andre store kameler i innspurten for å få en mest mulig samlet innstilling.

De filmene som i dag ligger under markedsordningen er derfor ikke berørt av forslagene.

Dette mener Norsk Skuespillerforbund er rapporten største svakhet.

Tall fra NFI viser at kvinneandelen (nøkkelfunksjoner) innenfor markedsfilmene er ca. 10 %, men den nærmer seg 30% innfor de filmene som ble finansiert gjennom konsulent ordningen i 2009.

NSF foreslår derfor at NFI overfører en betydelig del av det beløpet som i dag er avsatt til markedsfinansiering til dagens konsulentordning.

Såfremt konsulentordningen får pålegg om å sikre en balansering av tildelingene, vil dette være en måte å sikre bedre utjevning uten å måtte endre dagens forskrifter.

Om de nye forskriftene

Det er jo i utgangspunktet litt absurd at det er blitt jobbet 2 år med nye forskrifter uten at kjønnsperspektivet er blitt en del av disse. Derfor skrev vi også i vårt høringssvar til NFIs nye forskrifter at de må tilpasses det grepet som nå må tas for å sikre bedre kjønnsrepresentasjon i de filmer som den norske stat bidrar til å finansiere.

Vi kan ikke være bekjent av at vi har en filmpolitikk som ikke forholder seg til at norsk filmbransje er en ekstremt konservativ bransje.

Om likelønn

Den nåværende regjering har sagt at en av de store politiske sakene er å sikre lik lønn mellom kjønnene.

Dette er ikke mulig uten at man også sikrer like muligheter for begge kjønn. Fast ansatte skuespillere tjener dobbelt så mye som frilanserne, og mannlige skuespillere tjener 48 prosent mer enn sine kvinnelige kolleger.

Dette - og mye mer - går fram av forbundets medlemsundersøkelse utført av Perduco Kultur høsten 2008.

Vi ble overrasket over at respondentenes svar viser så store forskjeller i kvinnelige og mannlige skuespilleres lønnsnivå. Menn har 48 prosent høyere total bruttoinntekt enn kvinner, dette til tross for at utdanningsnivået er høyest hos kvinnene. Også målt i skuespillerbasert inntekt tjener menn mer enn kvinner, og forskjellen er størst i frilanskategorien der menn tjener 43 prosent mer enn kvinnene.

NSF presiserer at tariffavtalen med de statlig støttede teatrene ikke åpner for å lønne menn og kvinner ulikt. Filmavtalen er en minstelønnsavtale, og det ikke grunnlag for å påstå at menn tjener mer enn kvinner i gjennomsnitt pr. dag.

Hovedgrunnen til den store lønnsulikheten er roller skrevet for menn har i gjennomsnitt mange flere opptaksdager enn roller skrevet for kvinner.

Derfor er alle forslagene som belønner kvinnelige hoveroller (protagonister) nødvendig å gjennomføre for å oppnå å gjøre noe med den ekstreme ulikheten mellom menn og kvinners inntekt som skuespillere.

Om innhold

Men den viktigste grunnen til at disse forslagene må gjennomføres er at det vil åpne for en mye mer mangfoldig historiefortelling på film.

Mangfold er grunnleggende for å ivareta de tre kriteriene ytringsfrihet, rettsikkerhet og demokrati.

Publikum fortjener å se filmer hvor både menn og kvinner i alle aldre gjennomgår en menneskelig utvikling.

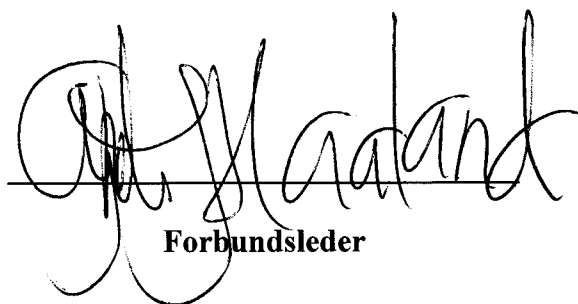
Vi legger derfor ved den internasjonale skuespiller føderasjonen FIAs rapport om hvordan skuespillere i hele Europa opplever sitt fag. Det gjennomgående er at kvinner ser på kjønn og alder som et hinder for sin yrkesutøvelse, men menn i mye mindre grad er berørt av dette.

Selvsagt skal vi fortsatt legge til rette for at det kan skapes gode filmer av menn med menn i hovedrollen.

Men ettersom statens bidrag er en forutsetning for at NFI kan muliggjøre en norsk filmbransje, må det tas grep nå som gjør regjeringens krav om likelønn og likestilling til virkelighet og ikke bare fagre ord.

Film gjenspeiler en virkelighet. Og denne virkeligheten må være så mangfoldig at både menn og kvinner i salen – i alle aldre - har mulighet for å få oppleve en norsk film som er relevant for deres eget liv.

Med vennlig hilsen

Forbundsleder